

Manon de Caluwé | Edwin Kaats

Samenwerken aan maatschappelijke opgaven

Plaats maken voor gedeelde verantwoordelijkheid

Boom

Over grenzen

Samenwerken aan maatschappelijke opgaven

Manon de Caluwé

Samenwerken aan maatschappelijke opgaven

Maatschappelijke opgaven van deze tijd

De kracht van samenwerken benutten

Waarom samenwerken zo uitdagend is

Effectiever leren samenwerken

Samenwerken aan maatschappelijke opgaven

Maatschappelijke opgaven van deze tijd

De kracht van samenwerken benutten

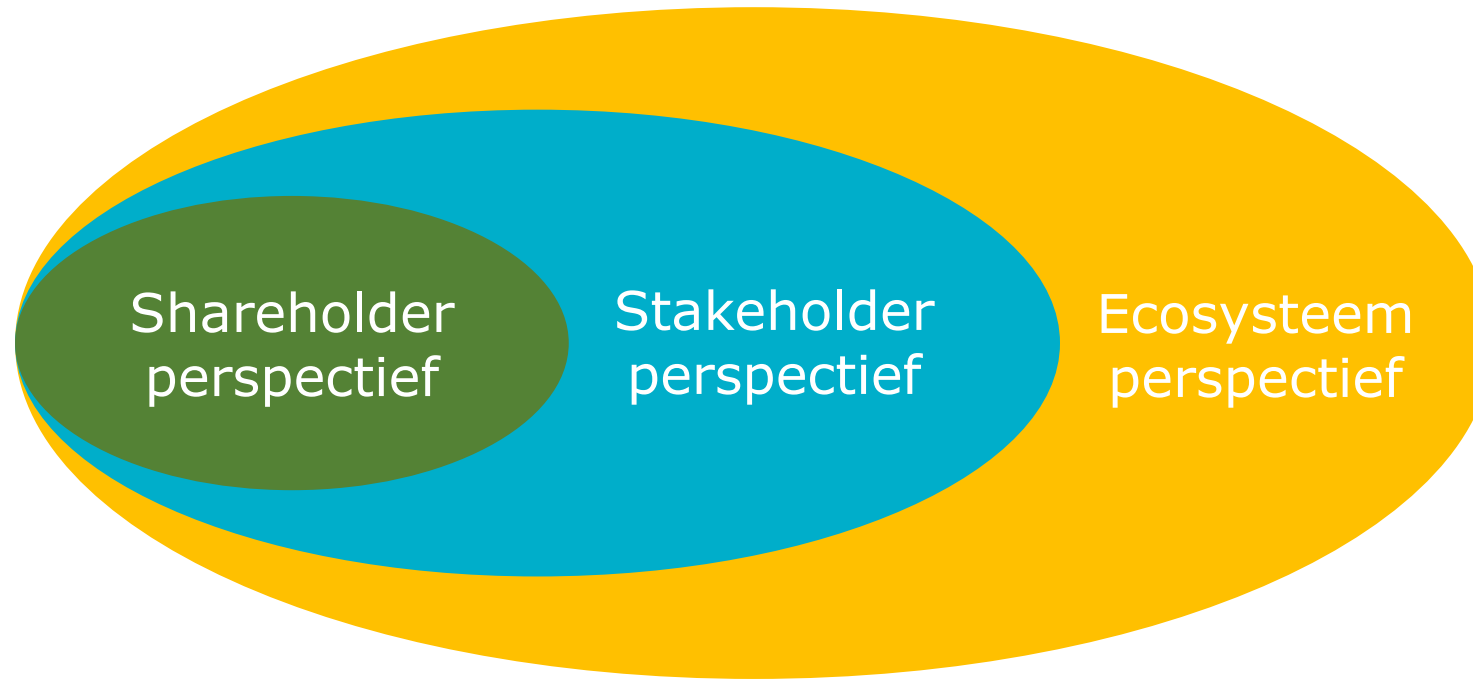
Waarom samenwerken zo uitdagend is

Effectiever leren samenwerken

Ontwikkeling in denken over organisaties en organiseren

Ontwikkeling in de samenwerkingsportefeuille

Efficiënter realiseren van organisatietaken

Managen op afhankelijkheden van stakeholders

Rol en bijdrage in het systeem van partijen rond een opgave

Joint venture

Shared service center

Stakeholder-management

Keten-samenwerking

Opgave netwerken

Gebiedsgericht werken

Complexe afhankelijkheden

Kansrijk opgroeien

Inclusief onderwijs

Versterken sociale basis

Woningopgave

Armoede

Huisvesting in de wijk

Brede welvaart

Segregatie

Klimaatbestendige
leefomgeving

Mentale gezondheid

Opleiden

Gezondheid en leefstijl

Kindcentra

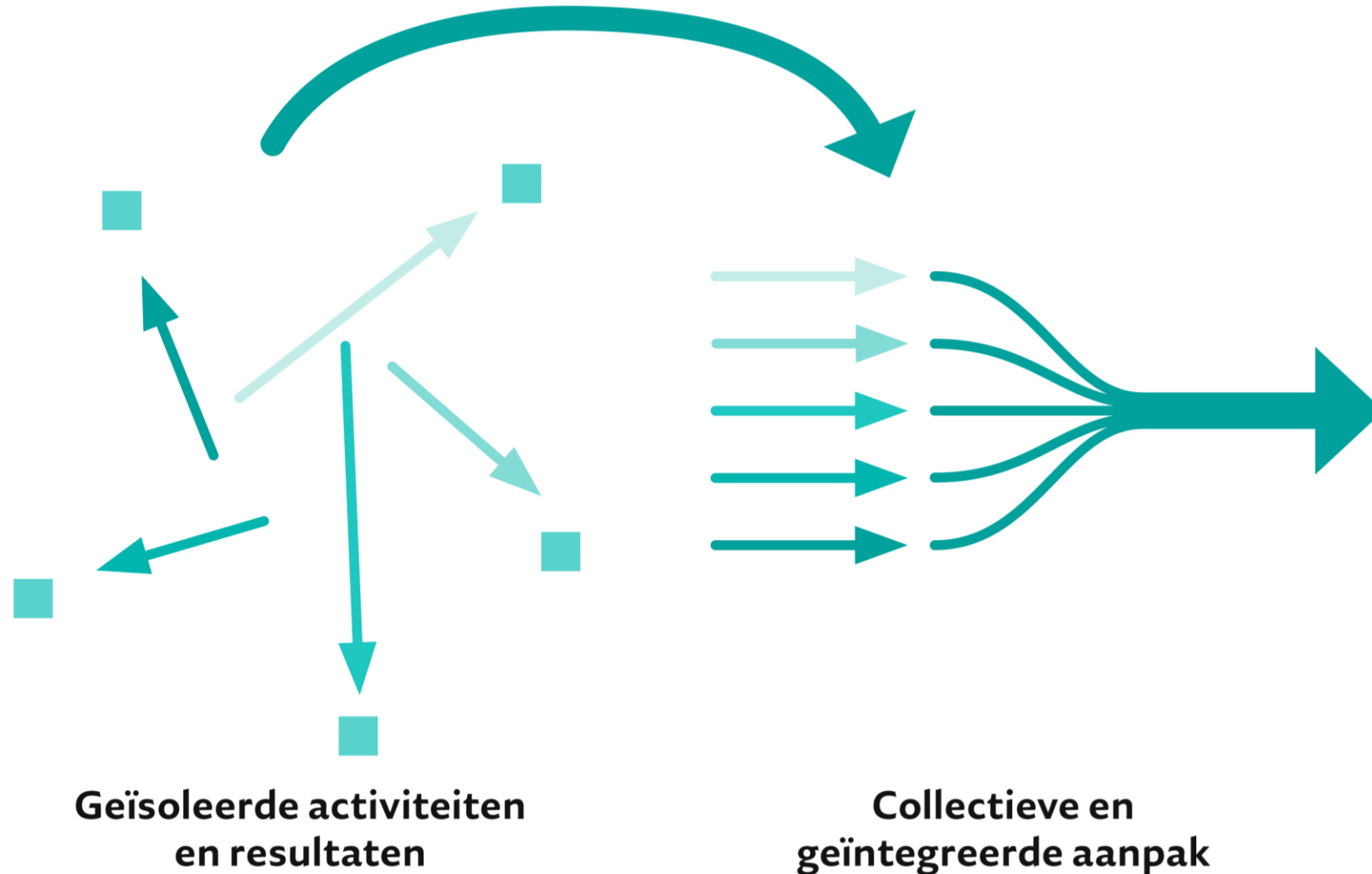
Arbeidsmarkt

Toegankelijkheid van zorg

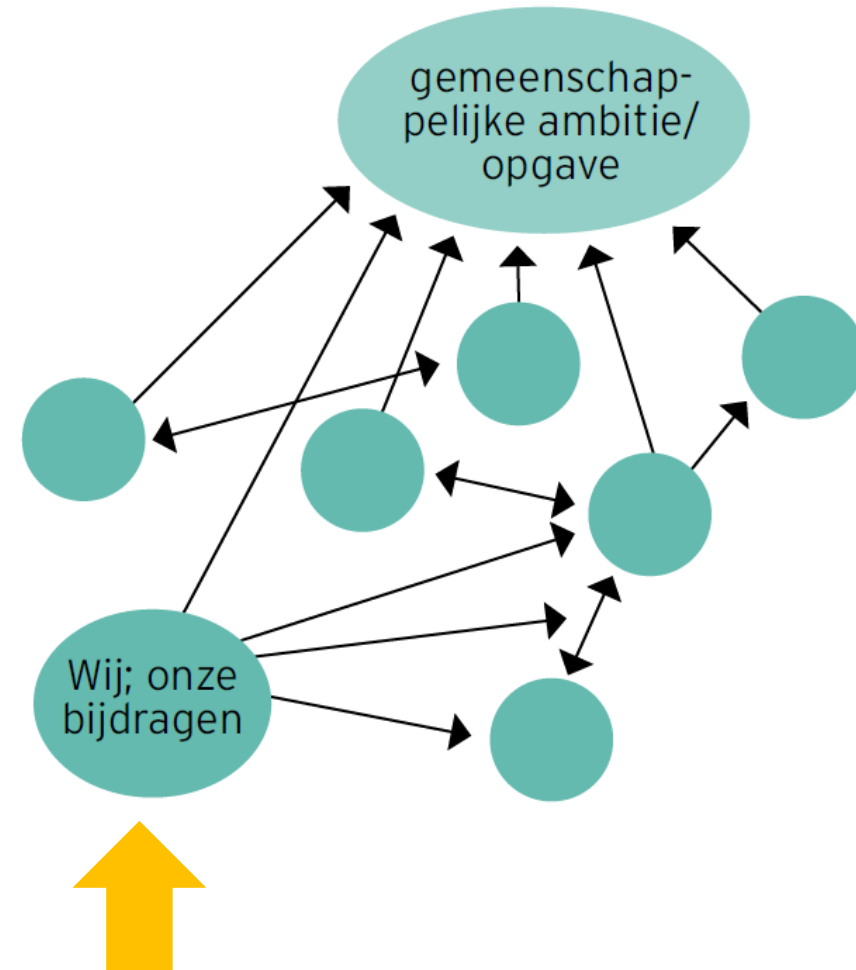
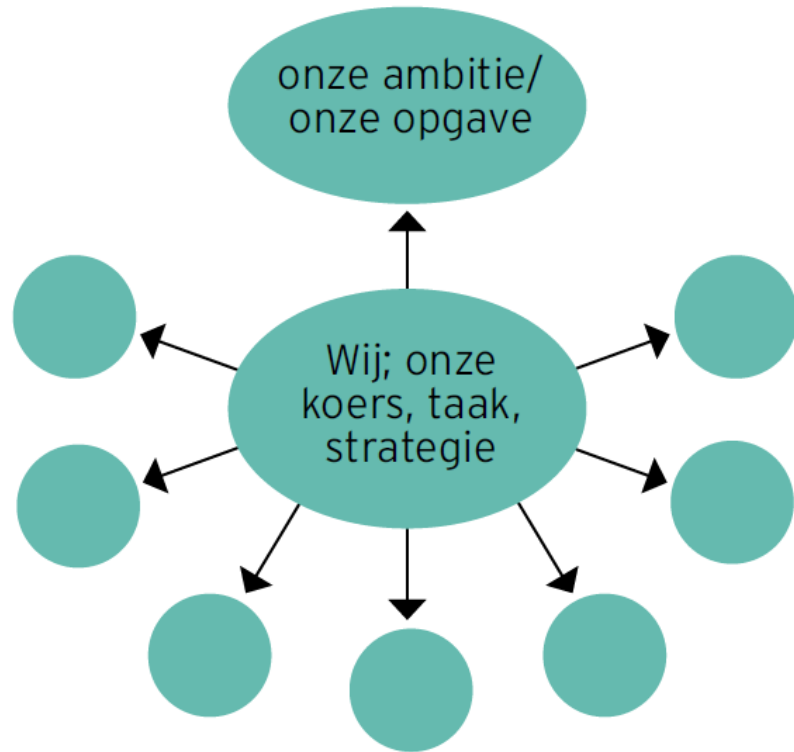
Complexe afhankelijkheden

De opgave 'samenwerken'

Organisaties in netwerkverband

Samenwerken aan maatschappelijke opgaven

Maatschappelijke opgaven van deze tijd

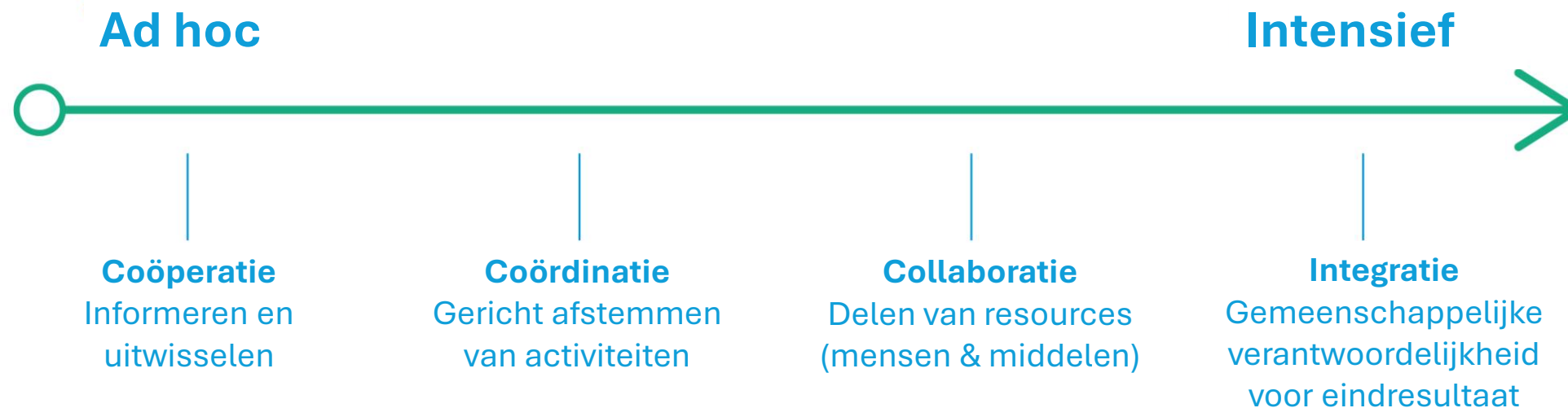
De kracht van samenwerken benutten

Waarom samenwerken zo uitdagend is

Effectiever leren samenwerken

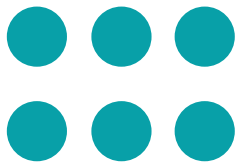
Wat is samenwerken?

- De inzet van **partijen** rondom een gedeelde opgave, doelgroep of gebied...
- Om **vanuit gelijkwaardigheid** en gericht op de **lange(re) termijn ...**
- Hun rollen en activiteiten **op elkaar afstemmen en/of samen activiteiten te ondernemen ...**
- En daarmee een meer **verbonden en effectievere werkwijze** te ontwikkelen voor vraagstukken waarvoor samenwerking de sleutel is ...

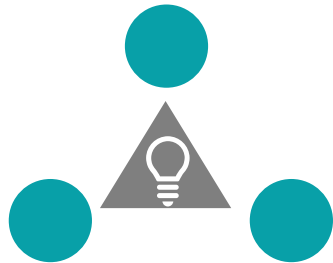
De kracht van samenwerking benutten

Efficiëntie

Shared
service
constructies

*Nieuwe producten
en diensten*

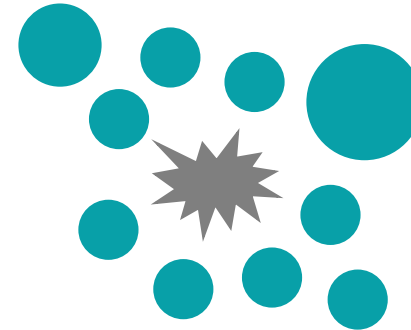
Allianties en
joint ventures

*Nieuwe
kennis voor
deelnemers*

Leer
netwerken

*Transformatie door
stroomlijnen rollen
en bijdragen van
deelnemers*

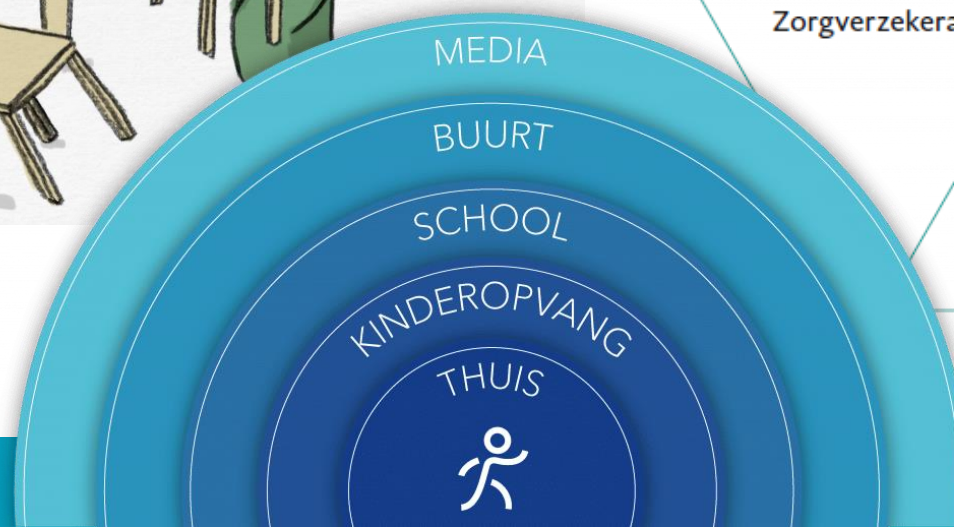
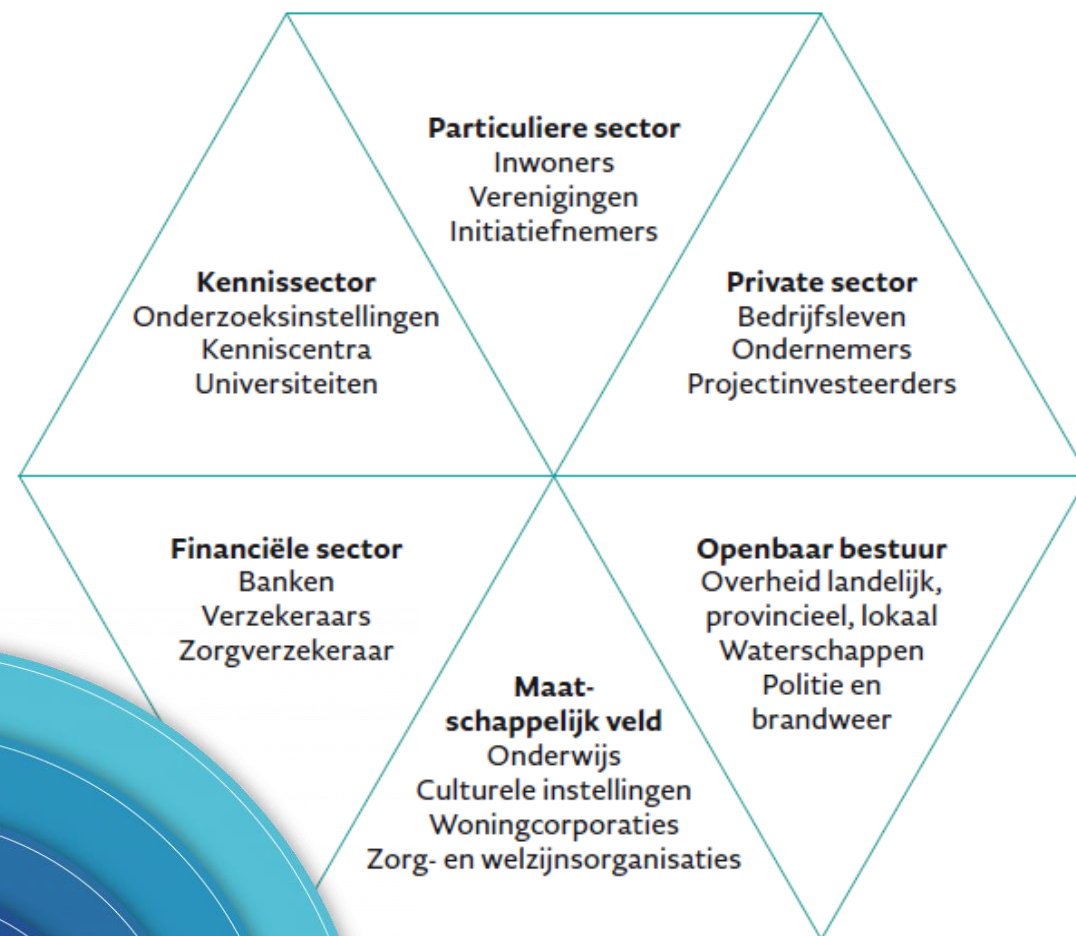
Opgave
netwerken

*Inzicht en
begrijpen van
het systeem*

Eco
systemen

Samenwerkingen die inspireren: Jongeren Gezond Gewicht

Samenwerkingen die inspireren: RIEC

Opgavegericht sturen, leren en verantwoorden
bij de aanpak van ondermijning

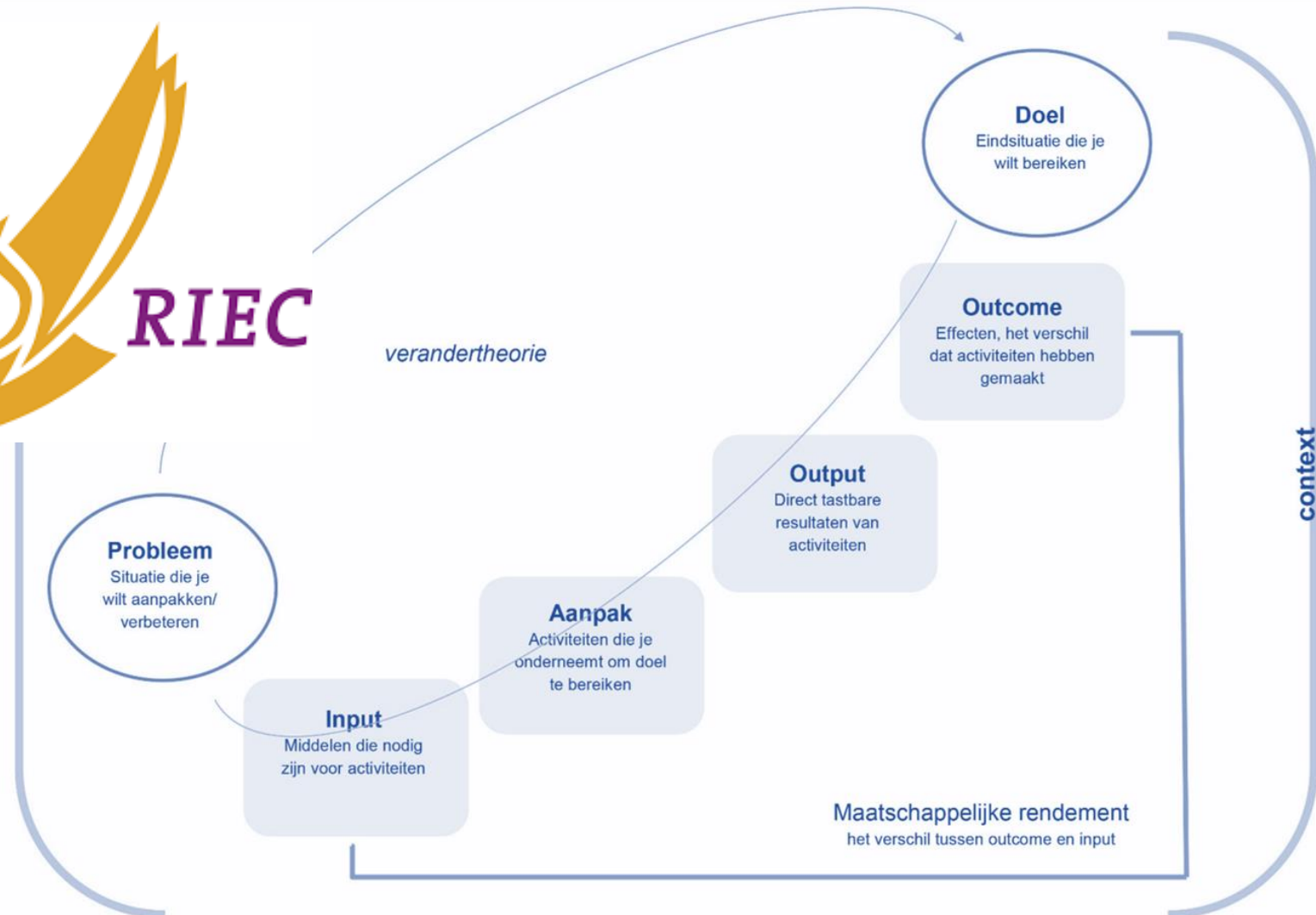
Naar
een
nieuw
fundament

Nederlandse
School voor
Openbaar
Bestuur

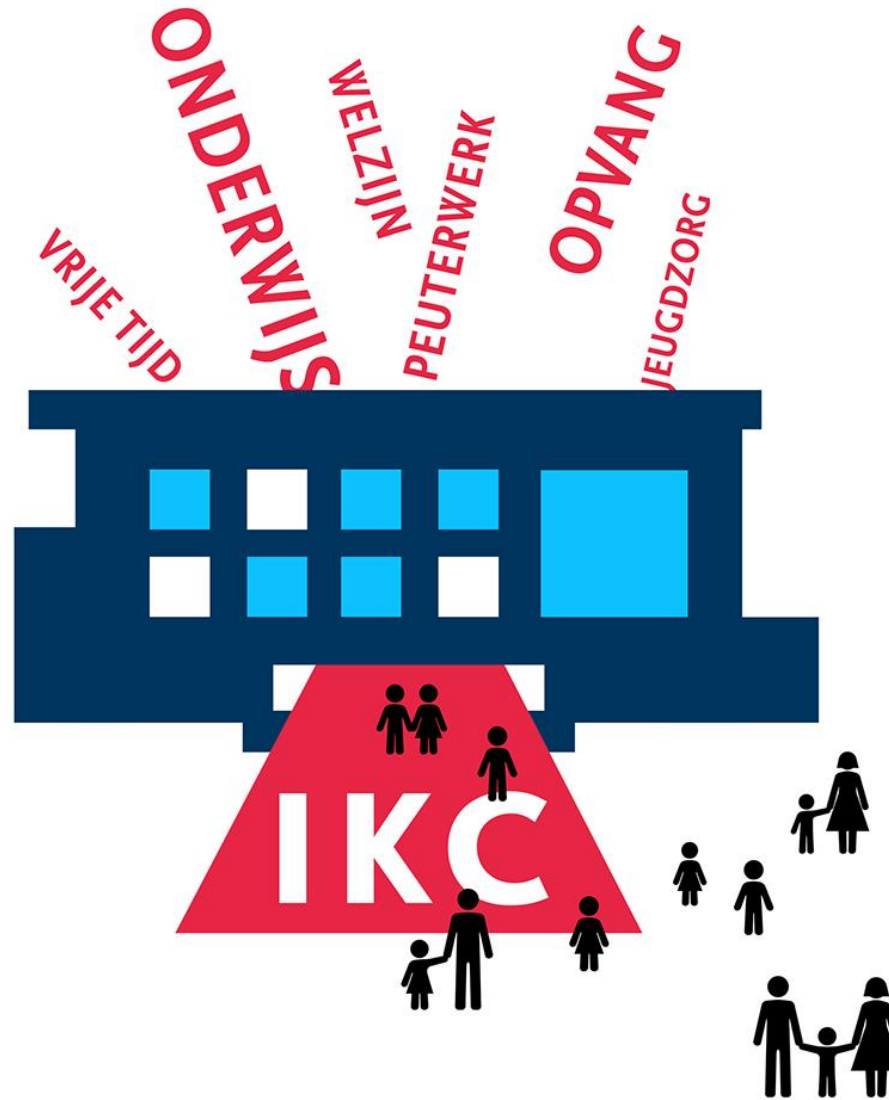
Jorren Scherpenisse
Jorgen Schram
Ilsa de Jong
Martijn van der Steen

verandertheorie

Samenwerkingen die inspireren

Samenwerken aan maatschappelijke opgaven

Maatschappelijke opgaven van deze tijd

De kracht van samenwerken benutten

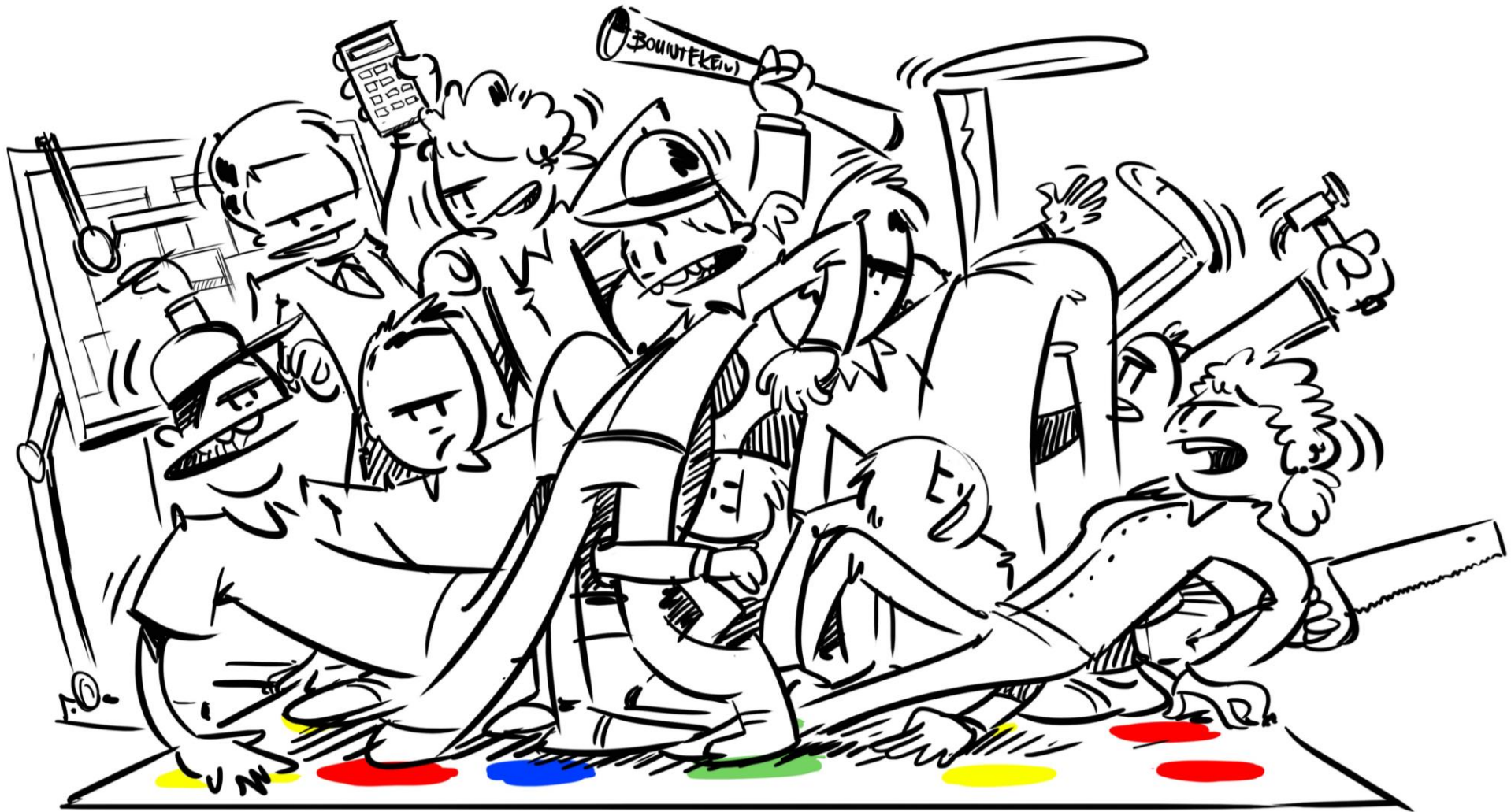
Waarom samenwerken zo uitdagend is

Effectiever leren samenwerken

Werken in wederzijdse afhankelijkheid

Onduidelijk machtscentrum

Geen verbonden speelveld

Ieder een eigen (en beperkt!) referentiekader

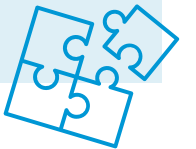
Er geldt een 'logica van het netwerk'

Er is één leidende partij

- Er is een probleem (gedefinieerd door de leidende partij)
- Doelstelling is referentiepunt (gedefinieerd door de leidende partij)
- Informatie is robuust en objectief
- Na besluit staat de koers vast
- Uitvoering: probleem en doel zijn gegeven
- Norm: doelrealisatie leidende partij

Er is sprake van wederzijdse afhankelijkheid

- Er is een probleempceptie
- Doelstelling is op dit moment passend
- Informatie is intersubjectief en geconstrueerd
- Na besluit is er een nieuwe ronde met nieuwe kansen
- Uitvoering: men is alert op nieuwe kansen
- Norm: gesorteerd effect en tolerantie

Samenwerken aan maatschappelijke opgaven

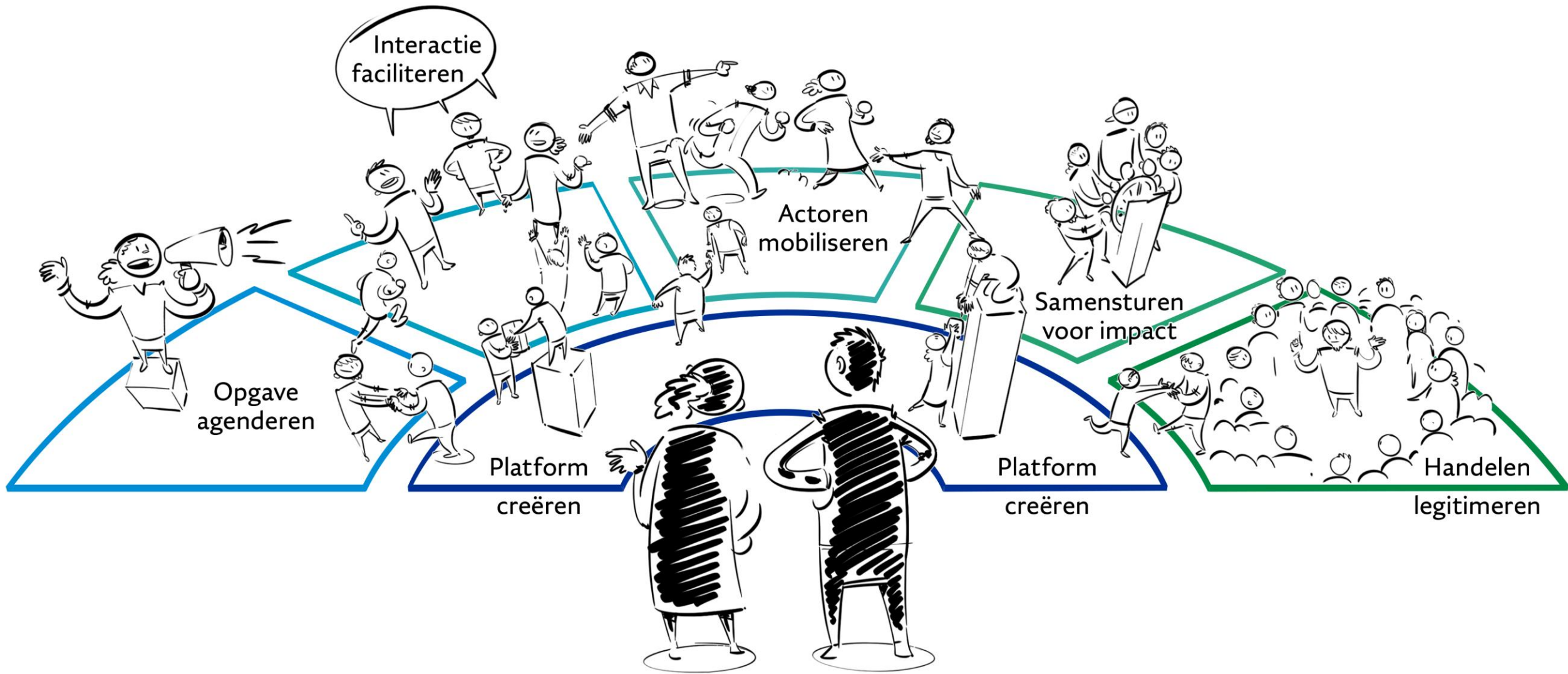
Maatschappelijke opgaven van deze tijd

De kracht van samenwerken benutten

Waarom samenwerken zo uitdagend is

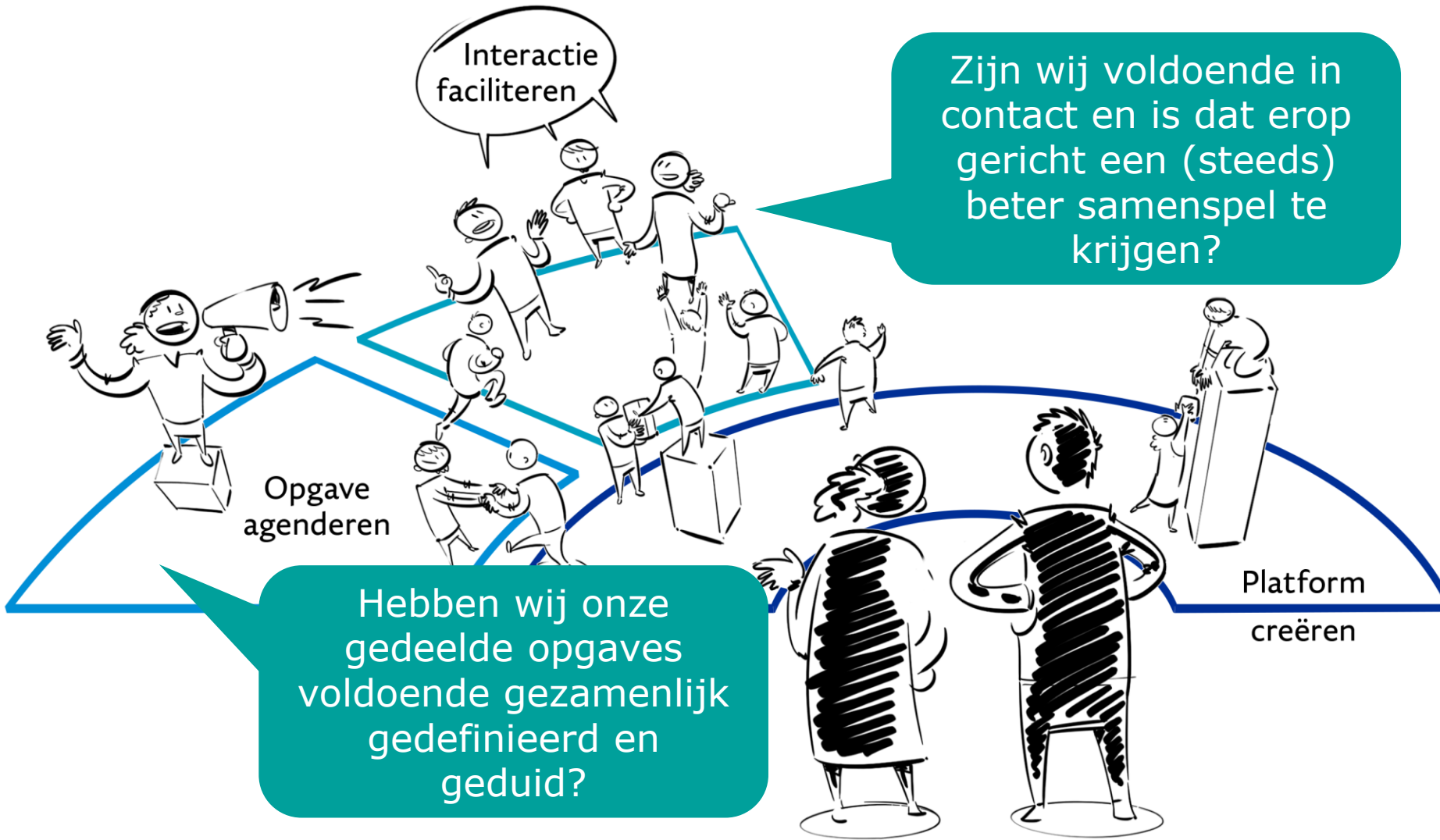
Effectiever leren samenwerken

Effectiever leren samenwerken

Opgave agenderen

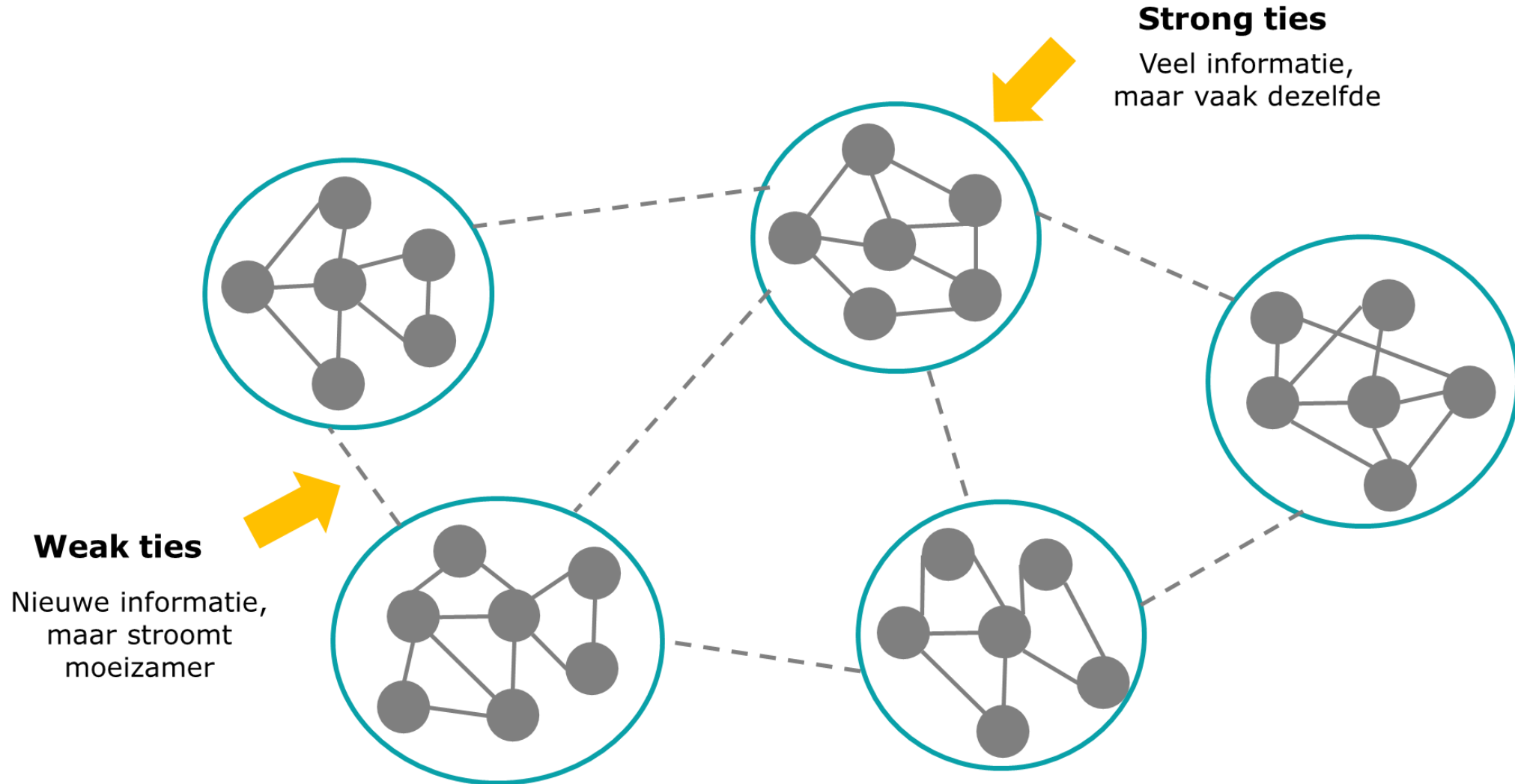
Interactie faciliteren

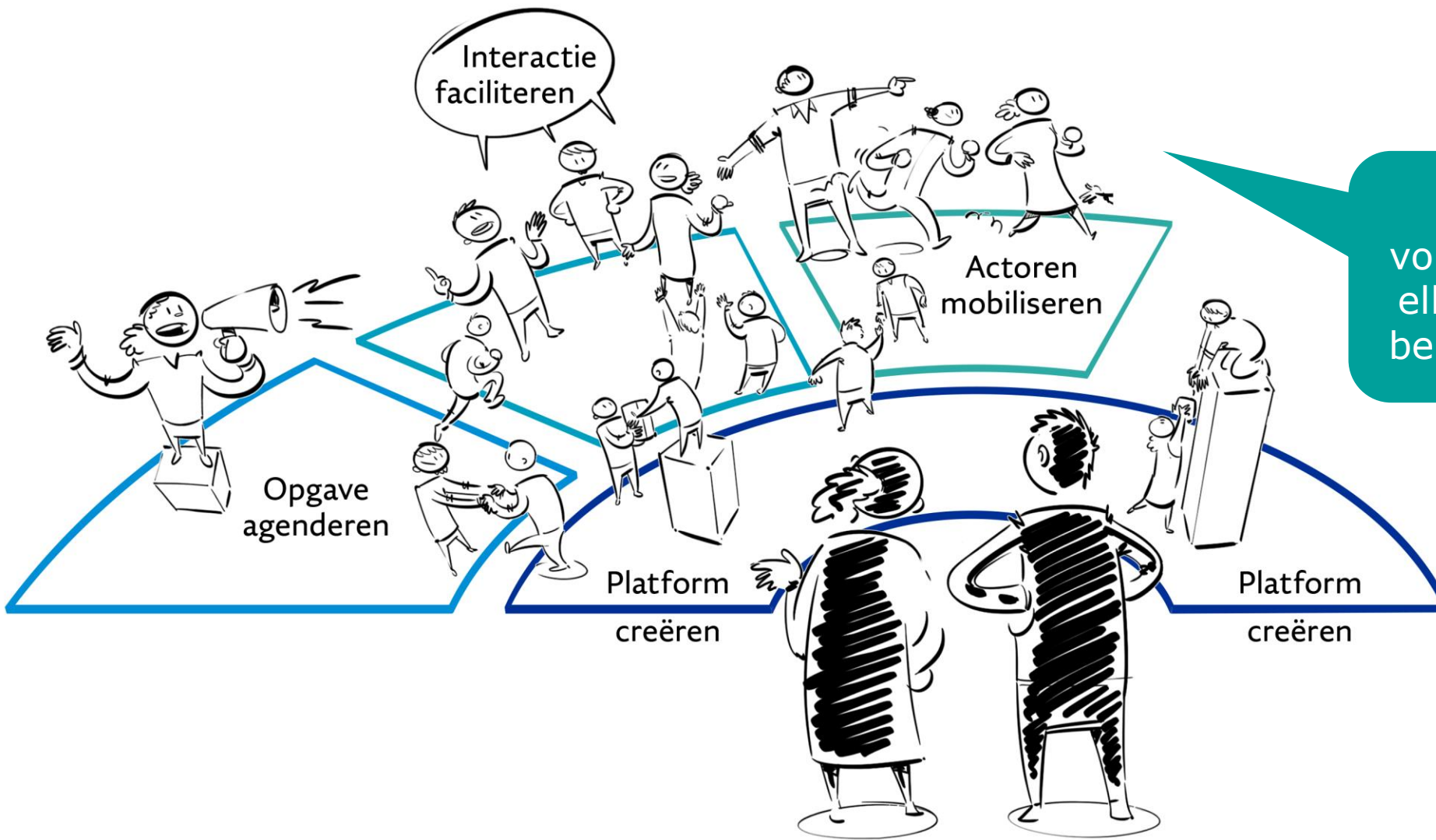
Gezamenlijk agenderen

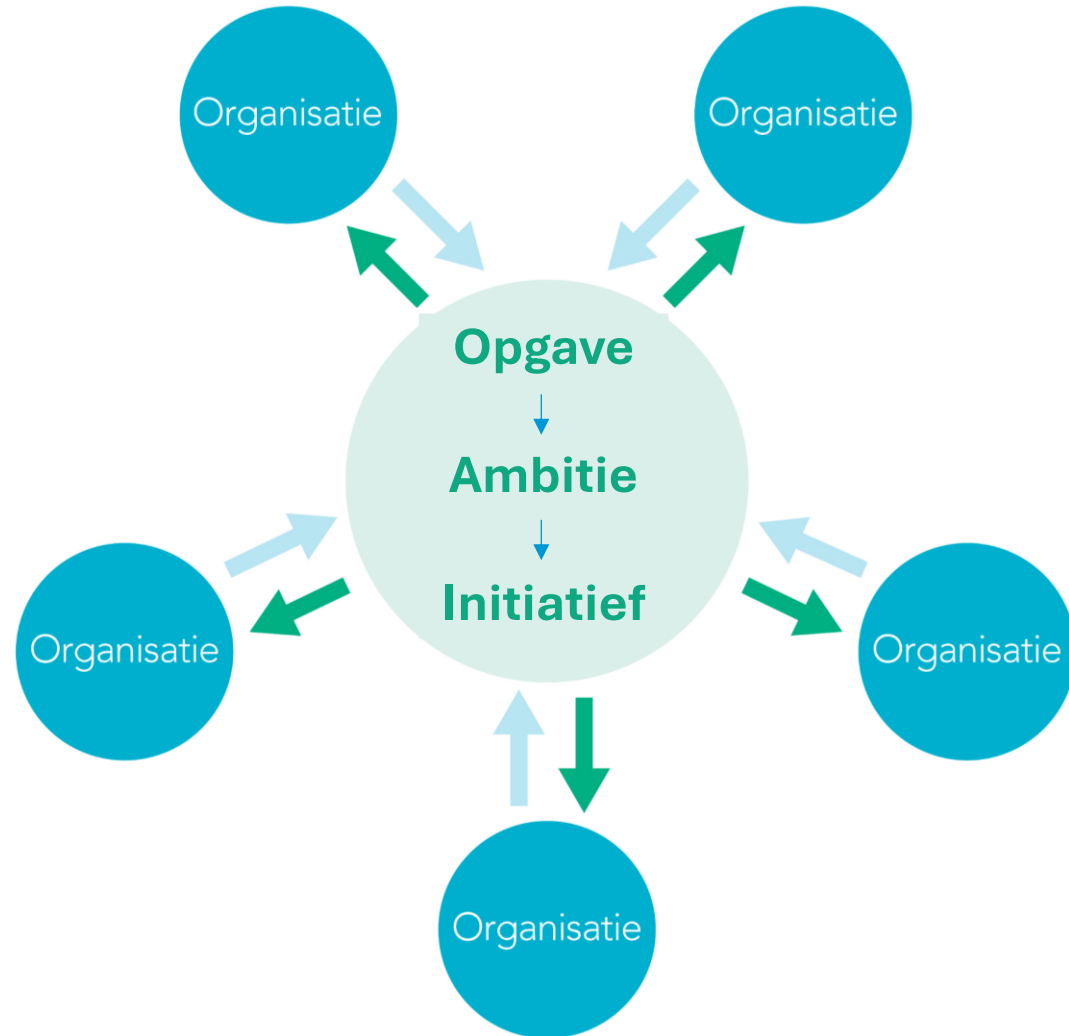
Gemeenschappelijk referentiekader

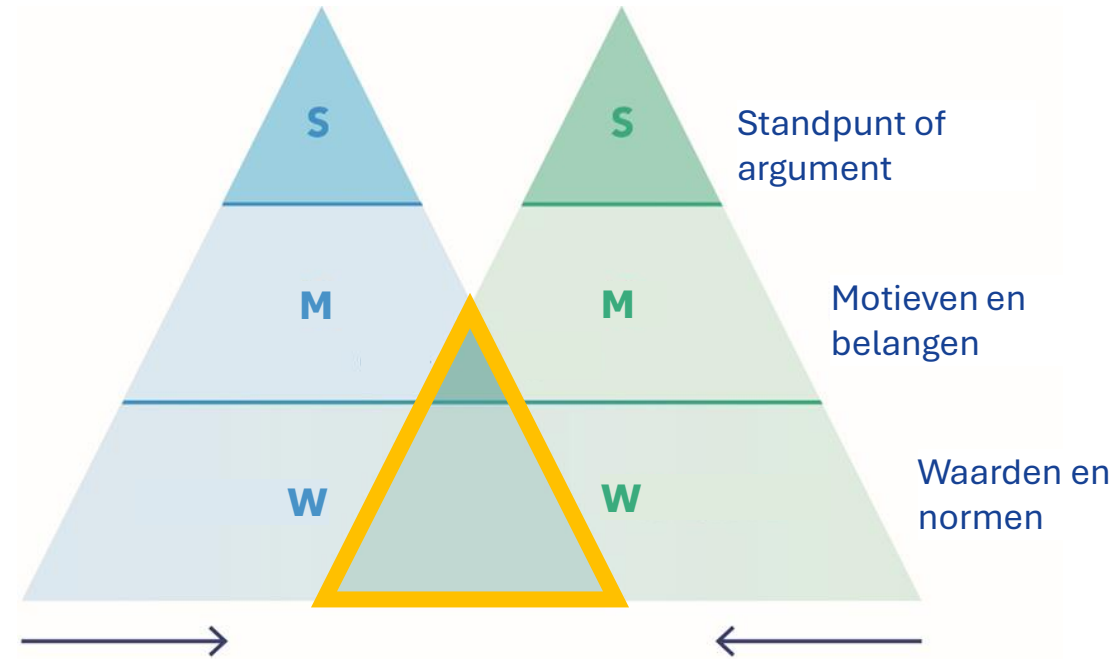
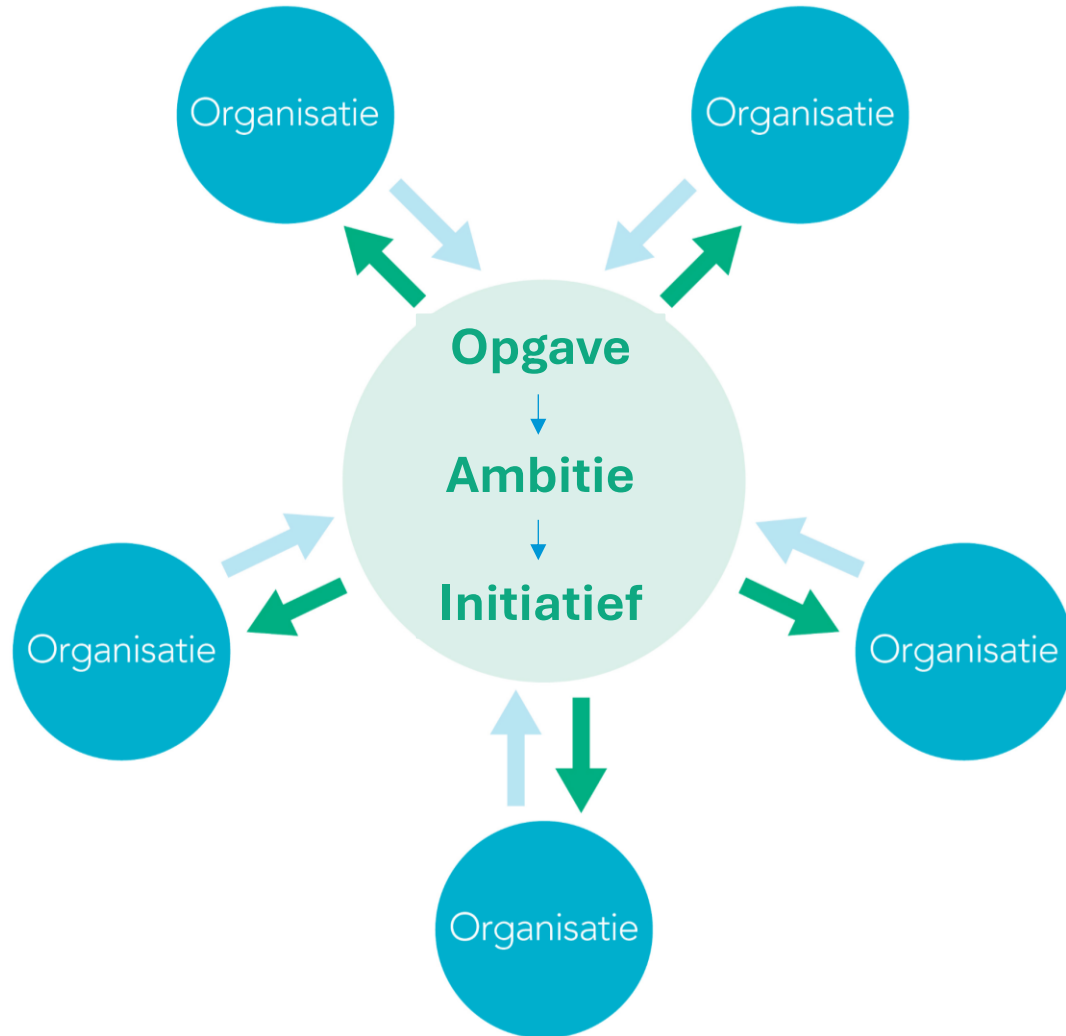
Actoren mobiliseren

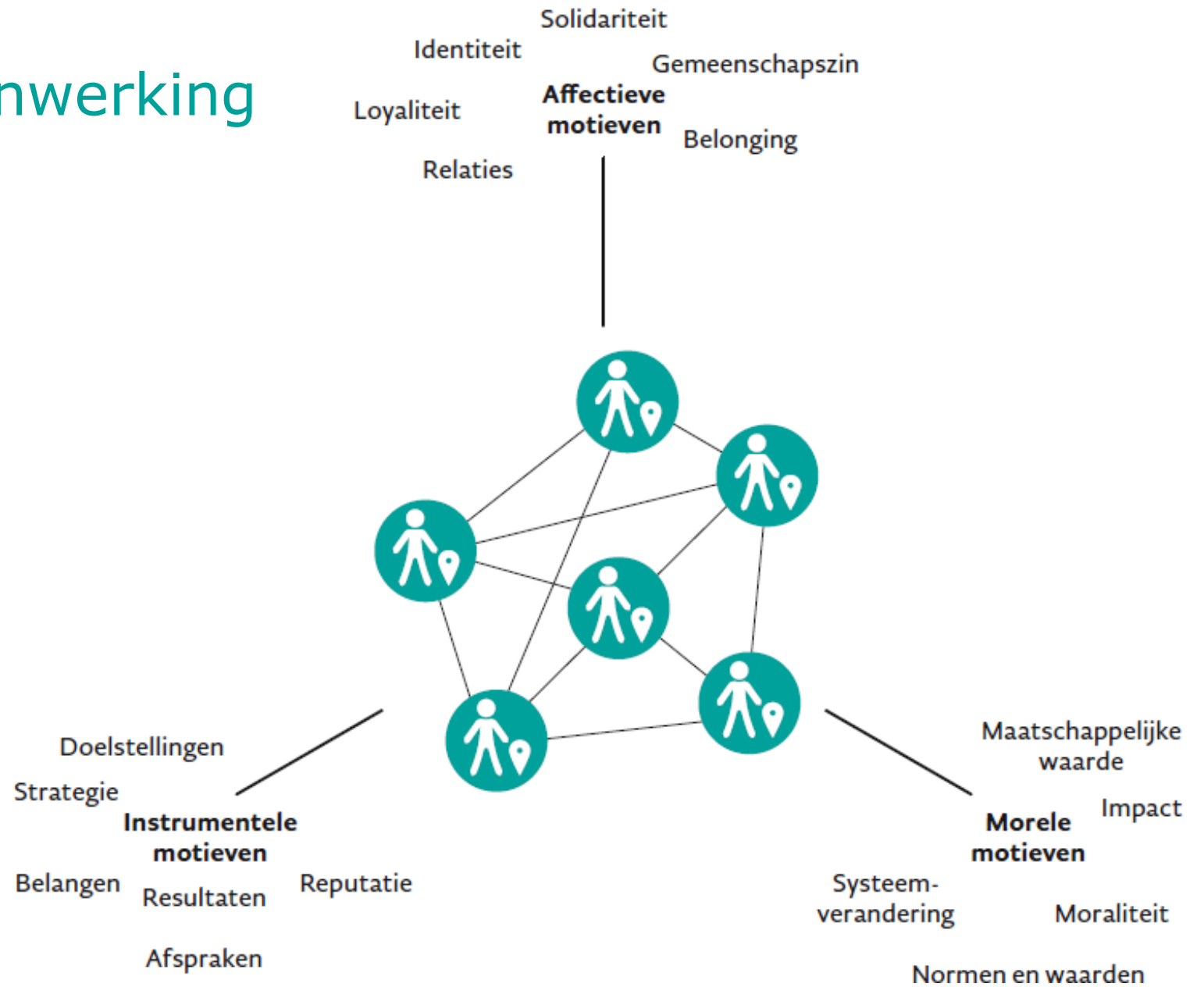
Coalitie(s) vormen

Coalitie(s) vormen

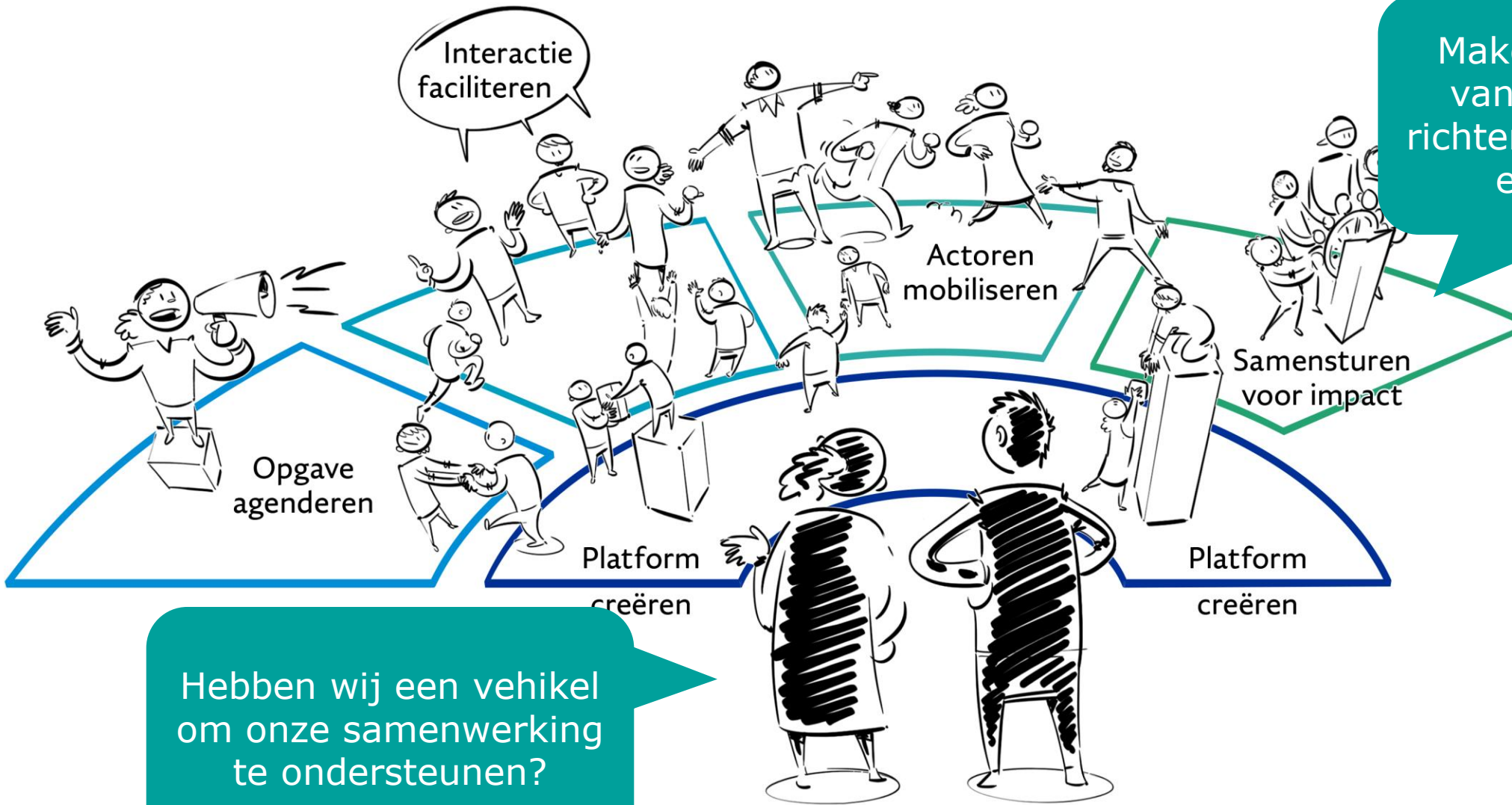

Motieven voor samenwerking aanboren

Platform creëren

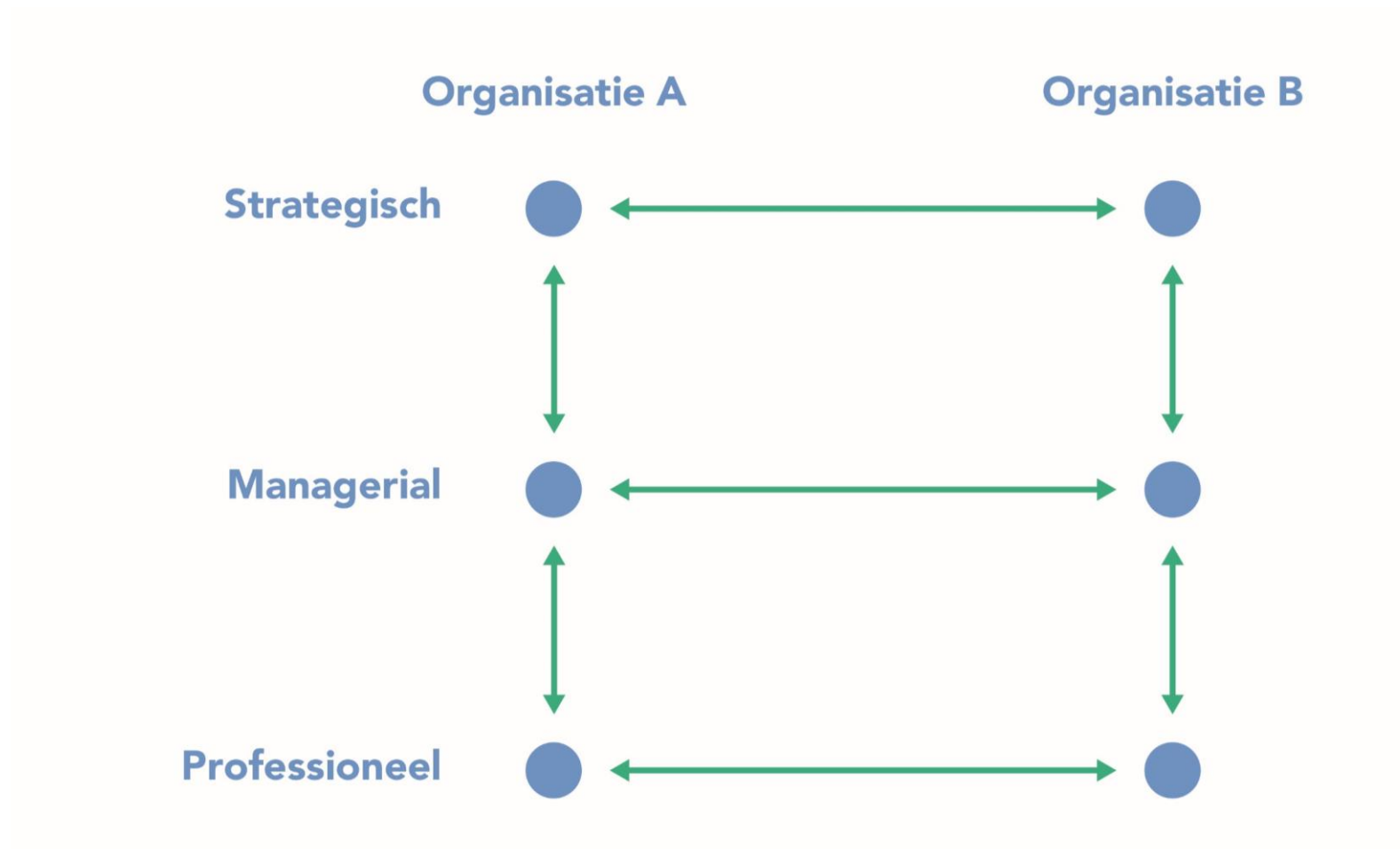
Samensturen voor impact

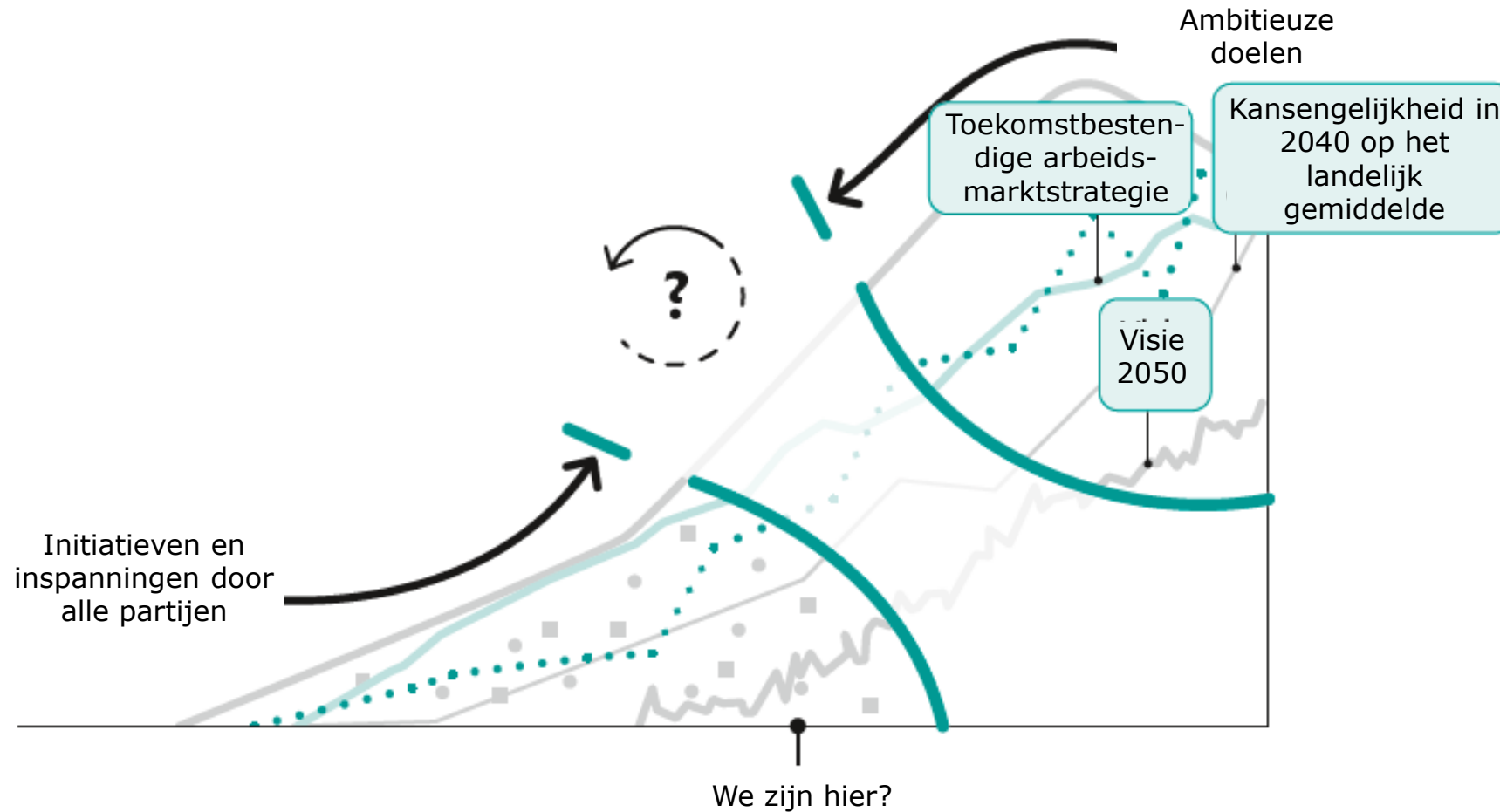
Maken we echt werk van het proces van richten, handelen, leren en evalueren?

Hebben wij een vehikel om onze samenwerking te ondersteunen?

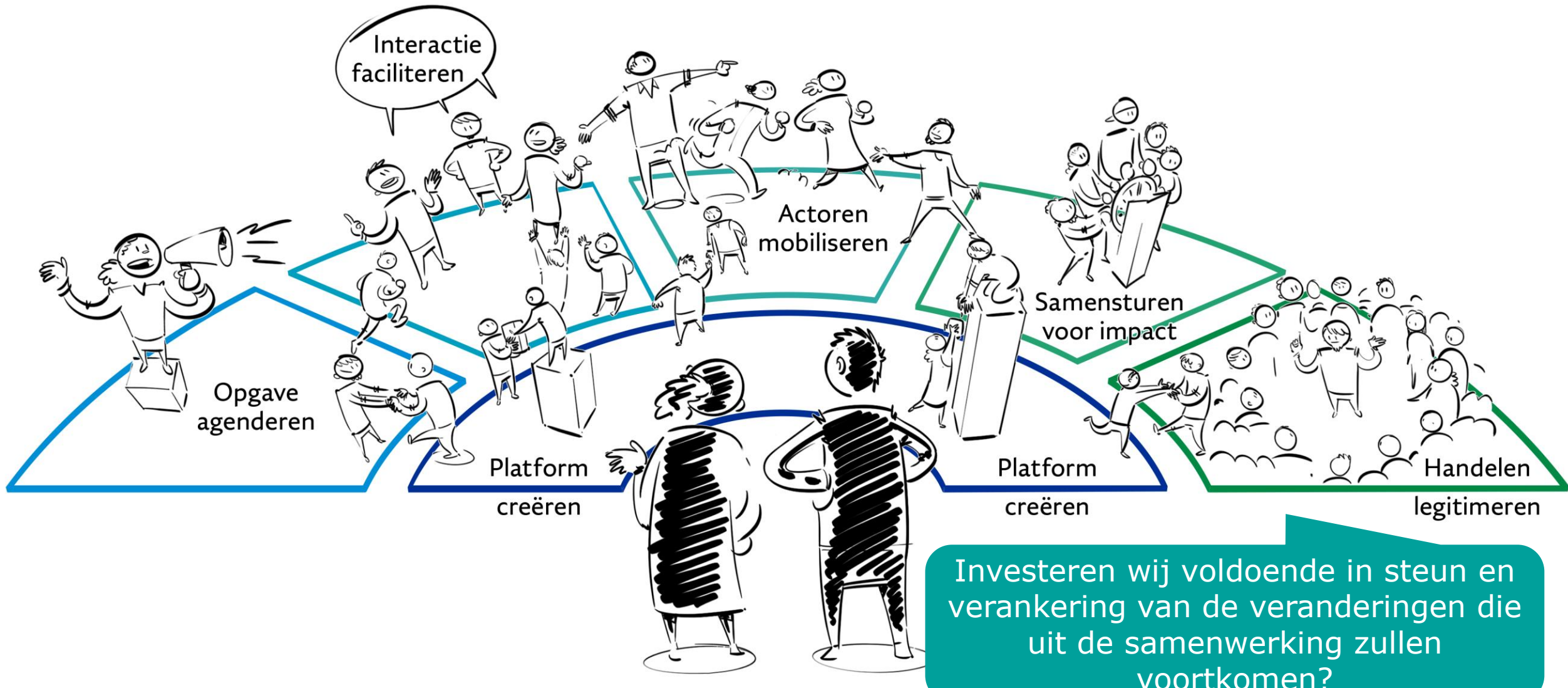
Verankering op en tussen alle niveaus

Het proces van sturen, doen, leren en evalueren

Handelen legitimeren

Investeren wij voldoende in steun en verankering van de veranderingen die uit de samenwerking zullen voortkomen?

IEDEREEN EVENVEEL ONGELIJK

*Ik weet nog goed waar
de verwarring begon:
aan de andere kant
van het station*

*Aan welke kant
je ook gaat staan...
het ligt altijd
ergens anders aan*